

HC 6A, 17-12-2019, De AVG in vogelvlucht

Art. 16, lid 2 Werkingsverdrag EU: lid 1 bepaalt dat eenieder recht heeft op bescherming van zijn persoonsgegevens. Het tweede lid bevat een opdracht voor het Parlement en de Europese Raad om voorschriften hierover vast te stellen. Het toepassingsbereik staat in art. 2 AVG. Geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens of gegevens die (bestemd zijn om) in bestanden zijn opgenomen. In art. 3 AVG staat het territoriaal toepassingsbereik. Verwerking van gegevens in het kader van activiteit van verwerkingsverantwoordelijke of verwerker gevestigd in de Unie.

Zie hierbij ook artikel 7 Handvest.

Er zijn vier hoofdrolspelers in de AVG:

1. De **betrokkene** is altijd een natuurlijk persoon ex art. 4 aanhef onder 1 AVG. Uit art. 1 AVG blijkt dat de AVG zich ten doel stelt natuurlijke personen te beschermen in verband met verwerking van de persoonsgegevens. De betrokkene krijgt bepaalde rechten en de verwerkingsverantwoordelijke moet bepaalde beginselen in acht nemen.
2. De **verwerkingsverantwoordelijke** is de directe tegenspeler van de betrokkene ex art. 4 aanhef onder 7 AVG. Hij heeft de verantwoordelijkheid over de aan hem toevertrouwde persoonsgegevens. Het is mogelijk om gezamenlijk verantwoordelijk te zijn voor de verwerking van persoonsgegevens.
3. **Toezichthoudende autoriteit** volgens art. 4 aanhef onder 21 jo. art. 51 AVG. In Nederland is de Autoriteit Persoonsgegevens aangewezen als toezichthoudende autoriteit (art. 6 Uitvoeringswet). De toezichthoudende autoriteit moet de benodigde bevoegdheden krijgen om zijn taken goed te kunnen uitvoeren.
4. De **verwerker** is een natuurlijk persoon of een rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt volgens art. 4 aanhef en onder 8 AVG. Hij handelt in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke, maar maakt geen deel uit van zijn organisatie.

In art. 5 staan de basisnormen. Uit het tweede lid van art. 5 AVG volgt dat de verwerkingsverantwoordelijke de normadressaat is.

- De verwerking is rechtmatig, behoorlijk en transparant.
- Gegevens worden alleen verwerkt voor een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doel.
- Gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk voor het doel.
- Gegevens zijn juist en actueel.
- Gegevens worden niet langer bewaard dan nodig.
- Passende beveiliging door technische en organisatorische maatregelen.

De grondslagen staan in art. 6 AVG:

- Toestemming
- Noodzakelijk voor uitvoering overeenkomst
- Noodzakelijk voor voldoen wettelijke plicht
- Noodzakelijk vitaal belang betrokkene
- Noodzakelijk voor vervulling taak algemeen belang
- Noodzakelijk gerechtvaardigd belang verantwoordelijke

De **toestemming** is een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting van de betrokkene ex art. 4 onder 11 AVG. De verwerkingsverantwoordelijke moet aantonen dat toestemming gegeven is. → Als deze in een schriftelijke verklaring, onderscheiden van andere aangelegenheden en in begrijpelijke en toegankelijke vorm is gegeven (art. 7 AVG).

Het recht op inzage en rectificatie staat in art. 15 AVG. Betrokkene kan zich tot verwerkingsverantwoordelijke wenden en verzoeken om inzage in de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens. Dit is geen WOB-verzoek. De verwerkingsverantwoordelijke moet alle redelijke maatregelen nemen om de identiteit van de betrokkene te controleren. Hierbij hoort art. 16 AVG: de verwerkingsverantwoordelijke moet onjuiste gegevens verbeteren.

Dataportabiliteit is het recht van de overdraagbaarheid van gegevens (art. 20 AVG). De verwerking berust op toestemming of op uitvoering van de overeenkomst.

Een betrokkene kan volgens art. 79 AVG-rechtsmiddelen inzetten voor een doeltreffende voorziening. Er moet eerst gekeken worden of verwerkingsverantwoordelijke een bestuursorgaan is of niet. Zo ja, dan is de Awb van toepassing ex art. 34 AVG. Zo niet, dan geldt art. 35 AVG, een civiele verzoekschriftprocedure.

Transparantie staat algemeen beschreven in art. 12 AVG. Voor de verwerkingsverantwoordelijke gelden de artikelen 13 en 14 AVG.

Artikelen 33 en 34 AVG gaan over **een inbreuk in verband met persoonsgegevens**. Er is sprake van een inbreuk in verband met persoonsgegevens als een inbreuk op de beveiliging per ongeluk of onrechtmatig leidt tot vernietiging, verlies, wijziging of ongeoorloofde verstrekking van gegevens ex art. 4 aanhef en onder 12 AVG. Dit wordt ook wel een **datalek** genoemd. Als een inbreuk heeft plaatsgevonden, dient de verwerkingsverantwoordelijke dit zonder onredelijke vertraging en uiterlijk binnen 72 uur aan de toezichthoudende autoriteit te melden volgens art. 33 AVG. Art. 34 lid 1 AVG heeft een tweede meldplicht. Hierbij moet een melding van een datalek aan de betrokkene zelf worden gedaan. Dit moet bij een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.

De toezichthouder ex art. 51 AVG staat in de nationale wet omschreven in art. 6 Uitvoeringswet AVG. In Nederland is de toezichthouder de Autoriteit Persoonsgegevens. De Autoriteit persoonsgegevens kan een last onder bestuursdwang opleggen ter handhaving van de bij of krachtens de verordening of deze wet gestelde verplichtingen (art. 16 Uitvoeringswet). De Autoriteit persoonsgegevens is bevoegd om de taken uit te voeren en de bevoegdheden uit te oefenen die bij of krachtens de verordening zijn toegekend aan de toezichthoudende autoriteit.